

การพัฒนา รูปแบบในการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัด

ผู้แต่ง ประณีต ส่งวัฒนา, ขนิษฐา นาคะ, โขมพัทธ์ มณีวัต, แฉ่งน้อย ม่วงแก้วงาม, อรพินธ์
นฤบาล, สายพิณ ปานบำรุง

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนา รูปแบบในการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัด ณ หอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นขั้นตอนปฏิบัติ ต่อเนื่องจากผลการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การรับรู้เกี่ยวกับการผ่าตัด ความต้องการการดูแล และกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ ญาติและพยาบาล การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์ ลงมือปฏิบัติการพยาบาล จัดประชุมวิชาการ สังเกต และบันทึกเหตุการณ์ รวมทั้งประเมินผลความสามารถ ในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ และความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มารับการดูแลและของญาติที่มาดูแล ผู้สูงอายุระหว่างที่ได้รับการดูแลรักษาในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง จำนวนกลุ่มละ 10 ราย เปรียบเทียบกับความเห็นของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้สูงอายุดังกล่าว ภายหลังใช้รูปแบบการส่งเสริม การดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัด มีแนวทาง 4 ด้านสำคัญ คือ 1) ด้านนโยบายของ หอผู้ป่วยในการสอนผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัดอย่างมีระบบ 2) การพัฒนาระบบการใช้ข้อมูลระหว่าง บุคลากรกับผู้ป่วยและญาติ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วย 4) การพัฒนาความรู้ทางวิชาการของบุคลากรทางการพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า

ผู้สูงอายุ ญาติและพยาบาล มีความพึงพอใจต่อการพัฒนา รูปแบบที่ใช้และการทำให้ทุกคน ตระหนักถึงผลการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ผู้สูงอายุและญาติมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และการมีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ ได้รับการผ่าตัดมีความสามารถในการดูแลตนเองที่เหมาะสมและปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนหลัง ผ่าตัด ซึ่งพบว่าผู้สูงอายุมีความสามารถในการดูแลในการดูแลตนเองก่อนกลับบ้านในระดับที่น่าพอใจ คือ สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเองเกือบทุกราย นอกจากนี้ยังมีผลให้เกิดความยั่งยืนของ โครงการและขยายผล โดยการนำรูปแบบและสื่อการสอนดังกล่าวไปปรับใช้ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอื่น ของโรงพยาบาลด้วย